

p30konkor.com

نام و نام خانوادگی :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

پایه تحصیلی :

نام دبیر :

نام دبیر :

عنوان آزمون :

جامعه شناسی دهم درس ۵

تاریخ برگزاری

ردیف	لطفًا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم
۱	چگونه به تنوع جهان‌های اجتماعی پی ببریم؟	
۲	در تقسیم کار میان جامعه‌شناسان و مردم‌شناسان، هر کدام، کدام جوامع را مطالعه می‌کردند؟	
۳	در مقایسه رفتار موجودات زنده با جهان اجتماعی، چه کسی و از چه طریقی جهان اجتماعی را پدید می‌آورد؟	
۴	چه عاملی سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟	
۵	یک جهان اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی و یک جامعه که نژادها، زبان‌ها و اموری از این دست را عناصر اصلی به شمار نمی‌آورد، نمونه مثال بزنید.	
۶	هر جهان اجتماعی چه تغییرات و تفاوت‌هایی را درون خود می‌پذیرد؟	
۷	کدام تفاوت‌های جهان اجتماعی، در درون آن رخ می‌دهد؟ و کدام تفاوت‌ها، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند؟	
۸	لایه‌های سطحی مربوط به کدام کنش‌های جهان اجتماعی و لایه‌های عمیق مربوط به کدام حوزه در جهان اجتماعی است و تفاوت‌ها در این دو لایه چگونه است؟	
۹	نمودار تغییرات جهان اجتماعی در دو لایه سطحی و عمیق را رسم کنید.	
۱۰	تفاوت‌های جهان اجتماعی اسلام و جهان اجتماعی شبه جزیره عربستان جزو کدام دسته از تفاوت‌هاست؟	
۱۱	جهان‌های اجتماعی براساس و خود، متنوع‌اند.	
۱۲	ضرب‌المثل اروپایی «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود» نشانگر کدام باور در مورد جهان اجتماعی است؟	

۱۳	کدام جامعه‌شناسان نگاه تک‌خطی به تاریخ بشر دارند؟
۱۴	«دورکیم» جامعه‌شناس فرانسوی، حرکت جوامع بشری را به چند مقطع تقسیم می‌کند؟ توضیح دهید.
۱۵	جامعه‌شناسانی که نگاه تک خطی به تاریخ بشر دارند، چه دیدگاهی دارند؟
۱۶	نمودار «جهان‌های اجتماعی در عرض هم» را رسم کنید.
۱۷	نمودار «جهان‌های اجتماعی در طول هم» را رسم کنید.
۱۸	اندیشمندانی که معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند، چه دیدگاهی دارند؟
۱۹	مردم‌شناسان از کدام جهان‌های اجتماعی متفاوت یاد می‌کنند؟
۲۰	از نظر جامعه‌شناسانی که جهان‌های اجتماعی را متفاوت می‌انگارند، این جهان‌ها چه روابطی دارند؟
۲۱	جهان اجتماعی زنده و سالم چگونه با جهان اطراف خود ارتباط قرار می‌کند؟
۲۲	در سده‌های پیشین، نظریهٔ استعمار برای جوامع به چه معنایی بود؟

۱ همه ما در جهان اجتماعی متولد می‌شویم و پس از ما نیز جهان اجتماعی همچنان وجود دارد. اگر ما فقط جهان خود را ببینیم شاید گمان کنیم جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد. ولی هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگر دنیا می‌گشاییم، یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان اجتماعی پی می‌بریم.

۲ وظیفه جامعه‌شناسی، مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته (جوامع غربی) بود و مردم‌شناسی به مطالعه جوامع ساده و ابتدایی می‌پرداخت. جامعه‌شناسان غربی، جوامع ابتدایی را متعلق به گذشته بشر می‌پنداشتند که در دوارن کودکی یعنی مراحل اولیه رشد خود باقی مانده‌اند (جوامع غیرغربی) وقتی مردم‌شناسان، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند.

۳ رفتار سایر موجودات زنده، ناآگاهانه یا غریزی است؛ ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد. انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست، بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است.

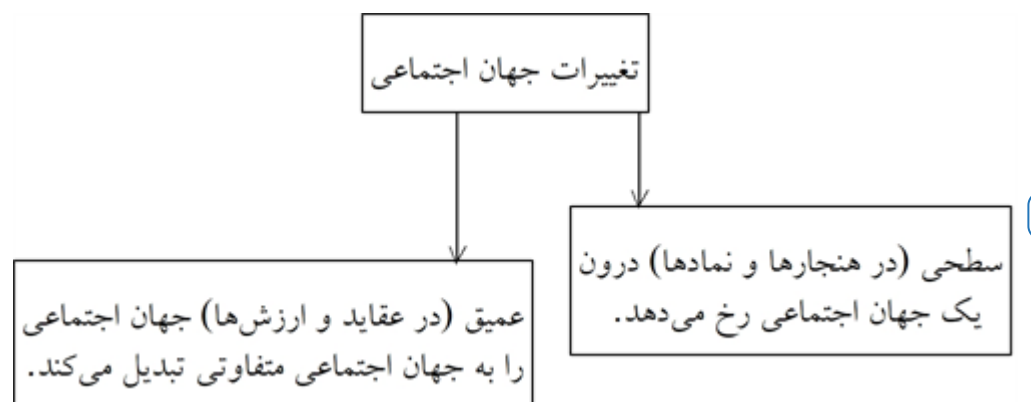
۴ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

۵ ۱- آفریقای جنوبی - آمریکا در قرن نوزدهم.
۲- سوئیس - جامعه اسلامی.

۶ جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود، اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجه مردم دگرگون می‌شود؛ اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند.

۷ تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد، اما تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

۸ تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نهادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۰ شرک و بت‌پرستی و نگاه نژادی و قبیله‌ای، از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه جزیره عربستان بود. توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از اعتقادات و ارزش‌های جهان اجتماعی اسلام است. بنابراین تفاوت این دو جهان اجتماعی به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد و مربوط به لایه‌های عمیق این دو جهان اجتماعی است.

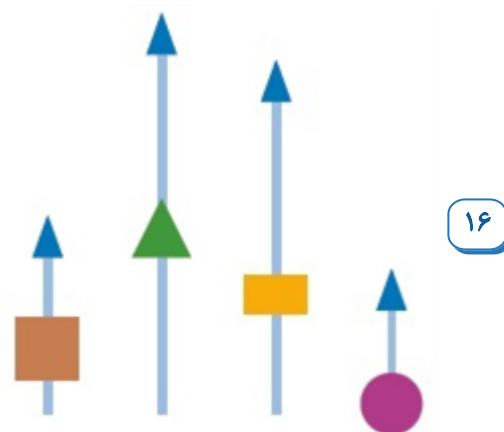
۱۱ عقاید - ارزش‌های کلان

۱۲ این باور که: زندگی اجتماعی بشر یک مسیر را طی می‌کند و جهان‌های اجتماعی مسیر رشد یگانه‌ای دارند.

۱۳ آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم، مارکس

۱۴ به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم کار شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است. مانند تقسیم کار سنی و جنسی، در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

۱۵ در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

جوامع مدرن

جوامع ابتدایی

۱۸ هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

۲۰ در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یک‌دیگر استفاده کنند، اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.

۲۱ جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

۲۲ اگرچه انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آن‌ها) درمی‌یابد؛ ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود.

